

VADÁSZ- ÉS VERSENYLAP.

Vasárnap, april 10.

10. sz.

Harmadik évfolyam 1859.

Töredékek

egy öreg erdélyi vadásznak „Az erdélyi régibb és közelebbi vadászatok s vadak“ czimű emlékirataiból.

(Folytatás.)

Báró Bánfy János barátom egy késő ősön bizonyos havasalji jószágába jött s itt a nagyszerű vadon a nem-vadásznak is kedvet adott arra, hogy néhány barátjának időtöltést szerezzen. Meghívására többen meg is jelentünk. A vadászat hat napra volt tervezve.

Elbeszélésem időkorát ne vélje, ne keresse tisztelt olvasóm a közel-múltban : hanem azon boldog napokat idézze vissza emlékébe, mikor vendégszeretet, fésztelen társalgás, meleg részvét s kölcsönös bizalom diszítették a magyar társas életet, mikor az őszinte kebel még bátran lélekzett és a fenndobogó sziv melegen vert a közjóért. És a mikor az élet gondjai közt maradt ideje kedvteléseire : valamint ezek kielégítésére akarat s tehetség sem hiányzott. Tehát rég volt.

A vadászatra megjelent vendégek közt egy idegen úrnak finom célbalövéséről csodákat beszéltek, de minthogy fővárosi lövöldében kapott hirre, keveset tarték róla. Mert tapasztalásból tudom, hogy a célba akármilly jól lövő, a gyakorlati teren a sebes futás- és szökések közti

találásban rendesen hátra áll. A következő nap észrevételemet fényesen is igazolá; mert a Ripó sűrű vadonból mind a mennyi kopótól jó közel sarkalva egyenest vendégünk irányába tört a medve, oly hatalmas csörtetéssel, melly a legmélyebb álomból is rögtöni felébredésre bírta. De az idegen úr, mintha csak a csinos lövöldében a sor rákerülését várná, gond nélkül babrált czifra fegyverén. Midőn a medve a sűrűből elébe pattant. Ez pedig tiszta nyílt helyen s jó közletről rendre mindkét csövét rádurantá.

Meg vagyok győződve, hogy a lövöldében egy tenyérnyi czélba száz lépés messzeségről biztosan talált volna, midőn most alig négy öl távolságra a bivaltermetű vadra oly hibásan puffogtata: hogy kezdőtől se várhatni gyarlóbb czélzatot. A fegyverropanásokra a már azelőtt is nagyon megijedt vad még inkább megriadván, a lövőt hirtelenében szemközt prüszkölé s eszeveszjetten elrobogott.

A szomszéd állásról régi vadász bajtársammal a derék Ötves Miskával oda ballagánk. De apróra vett kutatásunknak sem sikerült vért vagy bár szórt felfedezhetni. Ezalatt emberünk facsaró vizre izzadtan szeles taglejtések közt békétlen hangon dadogá lövész ambíciójának illy érzékeny lealáztatását.

„A lövés lehetett volna jobb is — szolt most a komoly Ötves. — De ez most a kisebb baj, mert úgy látszik, hogy a lövőnél szintén mint a medvénel a félelem egyformán gonoszúl működött. Siessünk tisztább levegőre.“

Ötvesnek vendégünk baklövéseire szórt élezzápóra s vidám dévajkodás közt foglalánk helyet a jól ellátott asztal körül, midőn hat telivér falusi cigány muzsikus beköszönte a félig nyitva levő ajtón. A kik egy szomszéd falusi lakadalmon értesültek, hogy ide urak gyültek vadászatra, gazdag aratás reménye alatt a feneketlen sarat úszva-mászva érkezének. Megjelenésök felvillanyozott s kitörő jó kedvvel fogadók. Hiszen régi monda, hogy mikor Isten magyar embert teremtett, cigányt is adott időtöltésére. Azonnal felpattanánk s kormos vendégeinknek így fáradtan is rá kellett huzni. És tánczra került apraja nagyja oly hévvel tüzzel, miről korlátozott tánczestélyeken képzelet sincsen.

A telivér praedicatumot a városi és a falusi cigány muzsikus szükséges megkülönböztetésére állítam fel. Mint a kik szokás, gunya, életmód, néha az eredeti fekete szín tekintetében is merőben elütnek egy-

mástól. A falusi cigány jó rongyosan éhséget, fáradságot, sőt bántalmakat is bámulatosan kitűr, mellyről a városi kényelmeket elsajátított s „barna hangászoknak“ keresztelteknek fogalmuk sincsen.

Öreg éj volt már, hogy hangászainkat nyugalomra bocsátók. A házi úr gazdatisztére parancsolt, hogy az új vendégeket megemberelje. A fősvény székely tisztartó az egész vadászatot, főleg a muzsikát haszontalan vesztegetésnek tartván, hevenyében kimért fejenként egy iccze tengeri szemet, hogy az udvarkapu előtti pataki malmon öröljék meg s aztán puliczkaúl költsék el egészséggel. A nagyon éhes, de a más konyháján válogatásig finnyás fráterek nagy szemet meresztének a vendégszeretetet illy különös formátumban tanusító tisztartóra, de ajánlatát most az egyszer el nem fogadva arra kérék, mutatna nekik valami alvó helyet, a hol így éhen is kipihenhessenek. Mire a darabos tisztartó még inkább felberzenkedvén, füszeres szókban tudatá, hogy voltakép kaloda lenne az illy naplopók pihenő helye, most pedig takarodjanak a csürös kertbe s furják be magokat a szalmakazalba. De előbb pipáikat elébe rakják, mert ő nyakát szegné annak, ki a csürben pipára merne gyűjtani.

Viradtig megrivalltak a kürtök s mindenki gyorsan készült. A regeli falatozás alatt eszembe ötlött, hogy muzsika hangjánál még soha sem vadásztam, lássuk meg, hogy a nehézkes medve bácsi minő tactussal lejti a friss csárdást! . . .

Angyali gondolat! — kiáltának fel mindnyájan.

Keresik kutatják a hangászokat, utóbb rábukkannak a pandurok, kirántják a szalmából és szokott nyers hangon indulásra készítetik. De ételről italról szó sem lehet, mert a fősvény tisztartó idején odább állott, hogy kérni se lehessen tőle.

Mi már lóra kerekedvén jó hosszú kerülés után, a gyalogosok pedig a rövidebb, de nagyon meredek uton jutánk fel a Strimba magaslatára. Itt a lövészek a bal, a hajtók a jobb vonalon indultak meg. Hangászainkat a havasi oláh pandúr kalauzoló fel a hajtás derekán feltornyosúlt köszirttetőre, honnan a zene minden vonalra elhallatszott.

A jéghideg arcz egy nemzetnél sem olly bosszantón felötlő, mint a havasi oláhnál. Soha bár mosolyát se láthatni s szóra is alig bírhatni őt. Nézése borúlt, mogorva, arcza részvétlen. Mindent egykedvűen vesz. Senki és semmi ki nem veszi szokott hideg véréből. Jót rosztat egyfor-

mán hordoz. Örömmel búval ismeretlen. Mindez nagy ellentét a cigány könnyelmű, bőbeszédű s kitörő vig természetével.

Índul már a hajtás, csörg az avar, zúg a rengeteg mélysége. Kürt, kopó- s pisztolyszó viszhangja fokoz életet. A szenvedélyes vadász hevét ingerli s nagyra feszíti. De a bájos zene az árkok mélyéről s a szakadások tátongó örvényéből sokszorosán viszhangozva és illy szokatlan helyen s időben zengedezve, a vadászati életet most az egyszer háttérbe szorítja. Az őserdő, a természet nagyszerűsége, melly sehhol sem olly kitűnő mint a vadon rengetegében, most letörpülni látszék. A zene ingerlékenyen hatott a kedélyre : a bús hangok könnyeket csaltak ki ; a vig dallam sarkantyúmat pajkosan összeütteté velem is, a már akkor sem fiatal suhanczal. S a komoly vadász pillanatra kéjtelgő ficzkóvá látszott átváltozni. A hajtásra ügyet se vetve, elragadtatva hallgatám páratlan nemzeti dalainkat.

Épen a zajos toborzót zengedezteték amugy jól neki zuditott hangon, midőn egyszerre ketté szakadt, mintha csak ollóval vágták volna el. Egyelőre azt véltem, hogy forgó szél kapta el a zenehangot.

Ezalatt a most már mindinkább közeledő kopóhajtás s néhány fegyverropogás figyelmünket odafordítja. És azonnal vége az érzelésnek, a vig s borús képek eltűnnek. A jó vadászt csak is fegyvere s a kibukkanó vad foglalkoztatja ; főleg mikor nem gyáva nyúlnak, de bős medvének s vadkannak áll.

A hajtás végeztével egybegyülekezve hallók, hogy a megronesolt medvét a végén is kiszalaszták ; de a verhenyeges színű vérfoltok után bizonyosnak hívők, hogy a bérczen túli mély ároknál tovább nem viheti, annyival kevésbé, mert meredekre nem bírja. Ha nem késünk s hevenyében ráhajtunk, biztosan megtörhetjük. Az illy csiklandós előadásra az edzett vadásznál a pihenés alárendelt dolog, az egyiknél szenvedély-, a másiknál kényszerűségről okból. És további fontolgatás nélkül rögtön felkerekedénk. Számításunk nem is csalt ; mert a vad az árok fenekén egy kis patak szűk medrében magát jól befürva, a hideg vízben ösztönszerűleg szítatá fájdalmas sebeit. Kopóink, véres csapásait kísérve, nem sokára beérték. Egyelőre mi kedvet sem mutatott kényelmes helyzetéből kimozdulni, de a bős ugatásra összefutott harmincz s néhány kopó sarkalására, mi bajjal is felvászorgott s nagy kellelten, többet botorkázva mint

haladva, huzódott előre a felállított lövészek szélső szárnya felé, a hol rögtön fölmentték az élet további terheitől.

A második hajtás elütvén tervüinktől, elkéztünk kijelölt éji szállásunktól; azért a beállott est homálya alatt visszabaktatánk múlt éji tanyánkra. Kilenczet kukukolt a fali óra, mire haza értünk. Vége felé járt vacsoránk, midőn az előszobában olyan húrzendülés forma hallatszék. A közbejött vadászjelenetek miatt merőben elfelejtett hangászaink villantak meg eszünkben s egyszerre harsoga, hogy jöjjenek be s huzzák rá. A kikoplalt s kifáradt páriák betántorgának, de mint kórházi elmeceveszett betegek. A vadászati kimerültség rendes óvszerét a pálinkás üveget derekasan megforgatók köztük. Mellynek bűvös hatására ocsúdván, az öreg Gogé bágyadt hangon dadogá el a rémletes nap kinos eseményeit. Mellyben a fősvény tisztartó, az éhség, kimerültség, mind gyermekjátékok a megijedés a pokoli félelem kinzó érzései mellett, mit ki kellett állniok.

A félelem tagadhatlanul a legkinosabb érzések egyike s még is részvét helyett legtöbb esetben a néző boszúsága vagy kinevetése kíséri; mert eszeveszett ídétlen formátumban nyilvánul. Hanem az igazi félelemről csak annak lehet fogalma, ki jól ráijesztett cigány embert látott. Ez ilyenkor merőben esztét veszti, se lát, se hall s mint a hajtásban megszorított farkas, tűzbe vízbe beleszökik, csak hogy haladhasson.

A még most is remegő öreg klarinétos végre elbeszélte, hogy ott a hajtók s kopók lármája közt, a nagyszerű vadonban a kőszirtormon eleinte igen jól találák magokat s az üres gyomor zugolódása mellett is szerencsés ötletnek tarták idejövételöket. De kedvtelésükből borzasztón kelle ébredniök, mert váratlanul csak egyszerre közükbe szökött . . . saját kitételükkel . . . a „nagy hóhér medve“ tüzes villogó szemekkel, kitétt szájjal s fogait borzasztólag csattogtatva. Halálos ijedtükben hangszereiket eldobni, az első élőfára felkapaszkodni, egy pillanat müve lön . . . az öreg Buffának brúgója a szíjjánál fogva szokásosan nyakába levén akasztva, borzasztó félelme nem engede időt a kiakasztásra, hanem vakon szökött a fának, mire kedves brúgója nyaka ketté törött s legutóljára mentesitheté magát a gyors felmászás által.

Azonban még most is ott a fa ágai közt guggolnának, ha a medvéhez hasonló mogorva pandúr káromkodásai leszállásra nem nógatnák. De most tapasztalák, hogy a pokoli félelem fel bírta ugyan kergetni a magasra, de most csillapult vérrel sehogy sem ereszkedhetének le. Aztán

az igazat megvallva, kedvük sem igen vala, még mind nem híven magukat eléggé biztosítva a rémletes vad dühe elől. A haragos ember ezt észrevéve azzal fenyegetőzött, hogy tüstént ide hagyja őket, hadd pusztuljanak. Azért szépen kérek, találna valami módot, mi által leszállhassanak, különben a fa sik kérgén lecsúszva, nyakukat szegik. Nagy dörömbölve gúzsat tekert ekkor az oláh s ezt nekik felhajítván, annak segítségével nagy erőködések közt leereszkedének s úgy értek, tanyáról tanyára keresve az urakat, végre a faluba. Hanem minden szentekre kérek most a házi urat, ne utasítsa megint a pogány tisztartóra, nyújtson nekik akármilyen keveset, hogy azután minél előbb lenyughassanak.

A siralmas előadásra felszökdöstünk az asztal mellől s mindent átengedénk az éhezőknek. Az illy falusi hangásznak rendesen pogány erős gyomra van s szintén mint éhfarkas válogatás nélkül mindent felémézt. De most a kikoplalt s kifáradt frátereknek a mohón faldoklás azonnal torkukra forrott. Egyik a másik után rohant ki a tornácra amaz erőtetett műtételre, a mit orvosi javaslatra egy jó adag Cremor tartari vagy jalappa szokott megmozgatni. Utóbb nagy gyomorrágások közt vándorzogának ki a csűrbe szalma alá s mint ha meglőtték volna, mélyen elaludtak.

Fáradtak lévén mi is, lenyugodtunk, de nem sokára a neki zudult szélvihar s e miatt az ágyam feletti kis ablak hatalmas zörgése felébresztvén, kitekinték. A havas eső szakadt, mintha öntenék. Az álom egyszerre kipattant szememből, mert tapasztalásból tudám, hogy négy órai ficzkós eső elégséges a havasi patakot medréből kiduzzasztani: ilyen patakot pedig nekem házámig 16-szor kellett átgázolnom. Azért az iderekedés aggodalma most az egyszer határtalan vadászi szenvedélyemet túlszárnyalá. Sietve gyertyát gyújték. Mire nyakra-főre szökdösött fel mindnyája. Kevés idő múlva már lovon s viradatkor már feleutat túlhaladva valánk. S valóban, ha mi keveset késünk, öt álló napig ki nem mozdulhattunk volna az unalmas kis faluból.

Siető távozásunkat szívből üdvözlé a fukar tisztartó. Kirítt arczán megelégedése, hogy kelleetlen vendégeit illy rövid uton lerázhatja nyakáról.

Négy évvel ezután egy farsangon Zsibóra mentem. Wesselényi szintén ez napra tánczvigalomra hívta volt meg a szomszéd birtokosságot. De nagy boszúságára a gonosz nátha szokott lobbos lázzal meglepven őt, ágyban kényteté maradni, azért felkért a tánczvigalom rendezésére.

Étel, ital bőviben, kitörő jókedv a tánczosok s nem-tánczosok körében, csak hogy a nagybányai muzsikások közül egy koromfekete torzalak olly gonosz otromba hangokat ne bögne a pozaunból, melly miatt a házi úr távoli szobájában sem nyughatván, egyre izengetett. Én váltig integeték neki zsebkendőmmel, hogy mérsékelje buzgóságát, de biz az még annál fülsértőbben hangoztatá. A táncz végeztével megszólítám, hogy jeladásaim művészi tudományának nem fokozására, hanem mérséklésére voltak irányozva : azért ovakodjék a fülsértő otromba hangoktól. De bosszuságomra gunyosan szemközt nevette a kujon s olly kifordított képet vága reám, mellyet a cigány muzsikusk csak gúnya legélesebb kifejezésére szokott használni. Mintha észre sem venném, tovább ballagtam. Nem sokára rágyujtának a sebes toborzóra, a gonosz pozaun még gyilkosabban bögött, hogy a terem ablakai mind egybe rezgettek. Újra integeték neki, de számba se véve folytatá bömbölését. Béketűrésemet most már annyira felesigázta, hogy ha a magas karzaton elérhetem, irgalom nélkül lerántom. De most már indulatosan szólítám meg, hogy még egy illy ostoba hangot s azonnal az ablakon repül ki. Újra szemközt nevette s elménczkedve szólt : „Bezzeg vagy úri ember! parancsolni ugyanesak tudsz! de fizetni, az már más. Még most is számon az ize mikor Tökésen két napig éhen szomjan húzatátok, a magas bérezeket megmászatátok s a dühös medvével fel akarátok falatni s ti jó viradtig szép esendesen odább állottatok s a szegény muzsikusnak kinos szolgálataért bár egy árva krajezárt se vetétek!“

Szavai azonnal kivetkeztettek ingerültségemből s most ismerék a rég feledett torz alakra. Mosolyogva nyujték neki egy öt forintos bankjegyet, mi négy évig táplált boszús indulatát rögtön lecsillapítá s többé nem alkalmatlankodott hangszerével.

Egy agarász élete.

(Vége.)

Ha magunk agarászunk saját agarainkkal, akkor körülbelül mindegy, akár mellyik fut jobban, mert elvégre is mindegyik sajátunk. De másképen áll ez, ha a faluban lakó czimboránk is kijön velünk. Ki ne szeretné azt, hogy az övé jobb legyen a másénál?

A magán s társas díjas agarászat közt, nézetem szerint roppant különbség van. De mielőtt ennek fejtegetésébe fognék, ki merem mondani, hogy határozott ítéletet csak a magán agarászatokról lehet hozni; míg díjas futásoknál a szerencse játszván a főszerepet, a bíró csak a lefutásról hozhat méltó s igazságos ítéletet. És hogy ezt a társulat szakértő tagjai jól tudják, kitűnik azon alapszabály erejéből, melly szerint a győzős agarat kihívni nem szabad. De kísértük meg példával a bővebb felderítést.

Ha magán vagy baráti körben agarainkkal egymás közt versenyeztünk, a szives házigazda, a deli házinő minden lehető kényelemmel lát el bennünket elanynyira, hogy a tervileg bizonyos napra kitűzött agarászat két-három napra is halasztatik el. És ha az első napi futás kétséges volt a vetélkedő agarak közt, újra kezdjük azt másnap, sőt harmadnap is. Én nem is akarok ismerni olly magyart, még pedig agarászt, kiről fel ne tenném, hogy házigazdáját viszont magához meghívja; sem olly házigazdát, ki fél útra is agarászva el ne kísérné kedves vendégét. (Ez ekkoráig legalább így volt, meddig tart? nem tudjuk.) És mi több, a magánagarászatok bizony nem egy nyulfutásra történnek, hanem hajtják agaraikat, míg birják. Így X-nél a három napi agarászaton a B. agárnak az A. agár fölötti túlnyomó tehetsége tűnt ki, melly elismerés 3 - 4 nap múlva Y-nál ismét valósuland.

De nem így van az a díjas futásoknál. Hajdan a díjas agarászaton három bíró volt választva; nem régiben kettő; a legújabb időben pedig csak egy bíró ítél.

Ha agaram jó, akkor nekem mindegy, akárhány bíró legyen is; (mert felteszem, hogy a bíró jellemes egyéniség) de nem mindegy ám — roppant hátrány a jó agárra nézve — az egy nyuloni köteles ítélethez az.

Egy bíró az egész díjas futás végéig lóval se birja; más lován a futtatás (amugy kieresztve, már pedig a bírónak látni kell) genirozással van egybekötve; de még veszélyes is, mert a lovas, ki először ül a felajánlott lóra, ennek szokásait nem ismerheti és így gyakran megtörténik, a mint példa is volt rá elég, hogy a legjobb ló is felbukik idegen lovas alatt. De valljuk meg, hogy fárasztó is. Terhes a bírónak, ha maga van azért is, mert ha történetesen — a mi pedig sokszor megesik — nem lát az eldöntő percekben valami ok miatt egy rövid felmenetet, egy vágást, nem látja az agárnak egy árok- egy tanya melletti elmenését: ekkor az egyik fél méltó nehezteléssel lehet ellene. Ha pedig több a bíró, akkor inkább hihető, hogy a több közül valamelyik látta azt, mit az egyik nem látott.

Tetszésem-, meggyőződésesem-, elvem- s tapasztalásom ellen van továbbá, ha, mint azt több egylet alapszabályai rendelik, az agár felett egy nyulon török el a pálczáat. Meg vagyok győződve, hogy ha az agarak beszélni tudnának, így történék a repraesentatio: Minden jó agár — értem itt azt a jó sebest s azt a jó győzöst — ünnepeyles óvást tesz ezen elv ellen, a közép-szerűek pártolják azt, de csak novembertől martiusig; a hegyaljai úgynevezett sebes agarak pedig hálafeliratot nyujtanak be az egyletnek. És különös, hogy az agarak tetteleg igazolják, mit élőszoval értésünkre nem adhatnak.

Nézetem szerint minden díjas futás — nem érintve itt az összejövétel szellemi oldalát, nyereségét, — azért történik, hogy a legjobb agár az elismerés mellett jutalmazva is legyen. Elismerést, legalább szerintem, csak azon agár nyerhet, mellynek tanúsított futásában maga az ellenfél se tehet kifogást; (mint nem lehet tenni a lóversenynél és pedig azért nem, mert az a tojásdad kör, melly nekünk nézőknek olly csekélynek látszik s mit a versenyző lovaknak megfutniok kell, nagyon ki van számítva arra, hogy azt amúgy „hű bele Balázs“ módjára könnyen végig nem futhatják) annyival kevésbé oszlik a jelenlévő társaság eme vagy amaz agár felett véleménykülönbségre, a mi a legtisztább lelkű s legmeggyőződöttebb birót is elkedvetleníti, sőt megsérti.

Ha — mert ez az izlés dolga — az egyiknek a lendülésseli, másiknak a srófoló, a harmadiknak a keresztbe füle tövére vágó agár tetszik jobban a díjnyertes agárnál, erre nézve szabad véleménykülönbségnek lenni; de, hogy azon agarászaton mulhatlanul a díjnyertes futott legyen legjobban, már ebben nem szabad a véleményeknek megoszlan. Szerintem pedig mindaddig, míg a bíró egy nyúlön köteles ítéletet hozni, 100 esetben 90-szer fogja magát az én állításom fenntartani; mert:

ismerjük el csak, hogy két körülbelül egyforma tehetségű agár közt milly nehéz 2—3 nyúlön is a bíráskodás; hát még egyen?! (Erre egy igen tisztelt barátom, mintha csak hallanám, az mondandja, hogy „nincs az az agár a nap alatt, melly felett ő ne volna képes ítéletet hozni; csak érteni kell a dologhoz s látni!“) Tisztelem a tudományt, tisztelem a szakavatottságot, tisztelt barátom jóakarátát sem akarom kétségbe vonni; ha azonban jobbra balra tekintünk, látni fogjuk, hogy más is akar ahhoz érteni, de azért nem nyilvánítja, mert a tapasztalás megtanította, hogy a második vagy harmadik nyúlön már többször megváltozott az elsőnél kimondott ítélet.

Vessünk össze két agarat; az A. egy őszi sebes, a B. egy közép győzős. (De nem értem ám azt a jó sebest, sem azt a jó győzőst, azaz jó agarat, hanem értem a legtöbbsnyire található peccenyés agarakat.) A díjas futás octoberre esik. Az A. agár 100 esetben 99-szer fog felmaradni, de nem azért, mert jobb a B.-nél, hanem azért, mert szerencsésebb. Futna csak például 3 nyúlön; feltehetni, hogy 3 nyúl közt egy meglehetősre is akad, ekkor az A. aligha le nem maradna. Legyen az agarászat novemberben, ugorják egy rossz nyúl: és ismét A. marad fent. A szerencse ismét az ő részén áll.

De vessük össze ezen A. agarat amollyan jó agárral; keljen kivált közelről egy rossz nyúl; csalhatlanul ismét az A. maradand fel; mert tudjuk, hogy az ilyen A. forma agár, ha észreveszi, hogy azzal a nyullal bir, közelíteni se engedi hozzá a másikat. Pedig pedig jaj, ha ama hatalmas kelt volna fel!

Tegyük fel továbbá, hogy ugyanazon agarászaton a C. és D. agarak épen olyanok mint a B. agár; történetesen jó nyúl ugorván, egy 2000 öles hajtást tettek rajta, a D. háromszor hajtván el a C. mellett, felmaradt. Az A. és B. agarak pedig egy 600 öles hajtást tettek, az A. háromszor vágván meg a nyulat és felkapván azt, felmaradt. A második összevetésnél az A. és D. egy üvé estek. Ismét egy

gyenge nyúl ugrott fel, mit a 600 ölet hajtott A. agár a 2000 ölet hajtott D. mellett egyre pofoz jobbra balra, míg 500 ölnön a D. kapja fel. Az ítélet igazság szerint az A. részén van. Nem esik aztán ez nehezen a tulajdonošnak? Dehogy nem s jogosan is.

Elismerem én azt, hogy vannak kivételes esetek, midőn egy nyulon, sőt fél nyulon is lehet olly ítéletet hozni, mellyben se szerencse se rossz nyúl nem szerepel; és épen nem vagyok azon együgyűek egyike, ki azt merjem mondani, hogy e vagy ama versenyzésen nem a díjas agár lett volna a legjobb. Oh nem! sőt igen is elismerem, hogy b. Podmaniczky Csárdása és Halász Vincze Gyöngyöse méltán nyertek, mit a közvélemény még jobban megjutalmazott az elismeréssel.

Célom a fenebbiekben csak az, hogy szerény nézetem szerint mégis csak oda kellene vinni a dolgot, hogy a díjas futásokon csalhatlanul a legjobb agár nyerhessen.

És ha valaha, úgy ez évben van reményem, hogy ez ohajtásomat, meggyőződésemet elérhetem, miután a „Vadász- és Versenylap“ múlt évi folyamának 557-ik lapján báró Atzél kitűzött díjáról néhány érdekes sort olvastam. Ha Isten kedvezend és ha jó agaram lesz, a mi illy futásra van is és ha idegennek Medgyesen meg lesz engedve a futtatás, hiszem, hogy magam is részt veendek benne.

Ellene vagyok a versenyzésnél azon eljárásnak is, hogy az agarak szabadon eresztetnek. Könnyű azt mondani: „a bírő betudja az ítéletbe, hogy ez vagy amaz agár hátrább esett. Hej pedig beh nehéz az a képzelt betudás két egyforma agár mellett! — Minden szakértő, rendes agarásznak agara pórázon jár; és ha 10—20 agarász tudja s nem sajnálja betanítani agarát: akkor a másik 10—20 agarász is, ha futtatni akar, tartsa magát szintén a szabályhoz, annyival inkább, mert nincs az az agár, mellyet egy délelőttön ne lehetne pórázra betanítani. Kössünk csak az agár nyakába erős zsineget, mellyet a lovász fogjon meg s hátra se tekintsen, ha az én agaram erre arra ugrik, a földre vágja, vagy húzatja magát, hanem csak haladjon 5—6-szor köröskörül az udvaron; hozassunk ki azután egy jámbor agarászlovat, melly nem szokott rugni, üljön rá a lovász, fogja jobb kezével a zsineget, menjen ki a mezőre, de mint mondom oda se nézzen, ha az agár 10 ölnyire húzatja magát a földön; nem kell félni, nem öli az meg magát; — felugrik az, ha már szuszszal nem bírja; — mire hazafelé jön, már be van tanítva ő keme.

Másnap ujolag megpróbálhatja 5—10 perezig a tánczot, de azután már megadja magát.

* * *

Itt bevégzem soraimat, a t. cz. agarász-közönségtől bucsúmat a következő szavakba foglalván. Nem hozható fel az agarászatban olly példa, mellyre ellenvetéseket tenni ne lehessen; — ezt én igen jól tudom és ha vitatkozni kell felette, ahoz is meglehetősen értek. Jól tudom, hogy szerény kísérletem ellen lehetnek s lesznek is felszólalások; de hisz épen ez volt célom gyöngé munkámban, mert ha a z agarászatot mint mesterséget, tudományt, élvezetet és szenvedélyt tőkésíteni kívánjuk: úgy fektessük azt olly biztos alapra, hogy ment legyen — e különben is sikamlós kedvtelés — min-

den kinövéstől, kifogástól és árnyoldalaktól. Felkérlek tehát tisztelt agarász-pajtások, szólaljatok fel, hol tévedtem s igazítsatok útba velem együtt más eltévedtet is.

X. X. X.

A ló lába és a ruganyos vasalás.

A „Die neuesten Erfindungen“ című Bécsben megjelenő lap múlt évi 33-dik számában a lap szerkesztője St a m m tudor úr, a lólábak ruganyos vasalása megkísértéséről cikket irt, mellynek közlését kellő terjedelmében nem tartom czélszerűtlennek.

Említett tudor úr helyesen kezdi cikkét azon közmondással, hogy „a lovaknak csak lábait vesszük“ — s még hozzá teszi, hogy a lovakat használható állapotban legtovább tarthatjuk meg, ha lábaira nagy gondot fordítunk. Ha a ló lába szenved, akkor a ló erejének nagy része s így használhatósága is oda van. — Fájdalom, minden lóismerő tudja azt, mi kevés ló tartja meg lábainak épségét csak addig is, míg növést bevégezi s kifejltségét eléri; hányan sérülnek meg e legnemesebb részükre még fiatal korukban s ez által egész életükre csak félig használhatókká süllyednek.

Ezért a ló lábának pontos ismerete és annak dajkálása legfontosabb a lótar-tóra nézve, valamint nélkülözhetlen az a vasaló kovácsnál, ha hivatását czélszerűen s jól akarja végezni.

Kisérjük előbb figyelemmel a ló lábát s annak alkatát. Úgy találjuk, hogy az fenn magasan, elől a mar közelében, hátul a farsont mellett hajtható — és a mi térdünkhöz hasonló része, még közel van a testhez. A lábnak azon része, melly a lónál az emberi sarkot pótolja, az első szabadon álló s hátra hajló csukló, — s ha ezen szempontból indulunk ki, úgy a ló előre nyújtott előlábain egy lábujjal, mit a pata képez, hasonlít azon álláshoz, mint ha mi nagylábujjunkra lépven, sarkunkat akarnók emelni.

Ez alkatrendszer által a ló különösen sebes menetre, messzi ugrásra — és húzásra van rendeltetve s ez által lebegő járást is nyer. A pata azonban ez által nagy visszapattanásnak vagy rázkodásnak van kitéve. A ló tombol s a földet keményen érinti, melly alatta dobog. Míg más állatok csúsznak s a földet csaknem észrevehetlen érintve haladnak a talajon, addig egy tömeg ügető vagy vágató ló olly dobogást okoz, hogy azt órányira hallhatni.

Ha azon pattogós mozgást nézzük, mellyel az ügető vagy vágató ló patájával a földet érinti, azt hisszük: hogy a csontoknak szét kell törniök s meg nem foghatjuk, hogy az inak e rázkodásra szét nem szakadnak. S bámulatunk annál nagyobb, ha a lovat megvasalt patákkal kemény kövezeten szemléljük mozogni s a minden lépésnél nagy visszapattanást észleljük.

A rázkodás veszélyeinek elhárítására a természet maga két segélyt nyújtott; I-ör a lábak hajlékonyságával, a mennyiben az allászárakat a patával nem köz-

vetlen kötötte össze, hanem oldalt állította és egy erős ruganyos inmal erősítette oda; és :

2-szor egy ruganyos párna formával, mely a kemény pata felett fekszik és egy párnázat formát képez, ollyszerűt, minőt a vasuti kocsikon szemlélünk, az összeittközö kocsik rázkodásának csökkentésére.

Ez által a ló a természetől neki szánt hazában, a gyepes vagy homokos pusztákon eléggé el van látva. Ott vadán, de ép lábakkal találjuk a lovakat. Hozzuk azonban onnan a mi töltéseinkre, vagy mi még rosszabb, a mi utzaburkolatainkra, veressünk vasat a patákra s hagyjuk ügetni vagy vágatni : úgy csakhamar gyuladásba jön azon ruganyos rész, mellynek mintegy párnául kellene szolgálni s a ló meredt lesz.

Lassú hozzászoktatással nem szenved annyit a ló s lába kitart, — azonban a fiacre és a kocsilovak mutatják, hogy a városi burkolaton a lábak ruganyossága csakhamar megsemmisül. Az említett párnácskák gyuladási hajlama lassanként elmarad ugyan, de épen a ruganyosság rovására, — miután a lábaknak épen ezen részei keményednek el.

A városi burkolat és töltéseink kövezeteinek sokkal nagyobb haszna van, mint sem azt nélkülözhetnek; így tehát ellenkező irányban keressünk menedéket s ez a „ruganyos patavasalás“ lenne.

A mítannak itt egy új feladata nyílik, miután egy ruganyos patkót kívánunk tőle; mert ha könnyű volna is a patkót ruganyos formában készíteni, (ruganyok és ruganyos pótlékok segítségével ez többképen levén eszközöthető) de a nehézség a második- s főkélléknél tűnik fel, melly a patkónál elkerülhetlen — s ez a szilárdság.

A patkónak a pata szélére szilárdul kell feküdnie s ha bár több darabból volna is készítve, olly erős legyen az, hogy az több mázsa teher erős nyomásának biztosan ellenállhasson.

Egy ruganyos patkó feltalálása, mellynek 1—3 vonalig volna játszása, felette jótékony lenne s a lovak tartósságát és így használhatóságát is hosszú időre nyujtana.

Megkísérhető lenne több apró pléhnek egymásra hajtása, mellyek mint ruganyok szolgálnának, vagy pedig a patkónak egy, a lópatához alkalmazott lemezre való szetosztása s ennek egy ruganyosan ható közép lemezzel felerése.

Ezek Stamm tudor úrnak általános nézetei s ezen felszólalás következtében, ugyanesak az említett lap múlt évi 38-ik számából gróf Falkenhein úrnak észrevételeit közleni szintén érdemesnek tartom.

A tisztelt gróf, Stamm úr indítványát jó szándékunak, de gyakorlatilag kivihetetlennek találja; mert : 1-ször már maga Stamm úr megjegyzé ama nehézséget, hogy a ruganyos patkóknak szilárdságot adni igen nehéz, vagy épen lehetlen; és 2-szor a vasalásnak ez általi tetemes nagy drágulása miatt.

Azonban a kitüzött cél sokkal egyszerűbben véli elérni úgy, ha a pata oldal-falak és sarkak (Trachten) tágulhatását a vasalás által nem gátoljuk.

Ez az úgynevezett egyoldalú vasalással érhető el, mellyet Miles Esq. ajánlott s melly már eddig is a császári lovardákban, úgy több magánosnál is legnagyobb sikerrel használtatik.

A paták oldalfalai a természettől úgy vannak alkotva, hogy tágulhassanak s ismét összehúzódhassanak, szóval ruganyosak. Már magától a csendesen álló ló terhétől is kitágul a pata. Miles mérés folytán azt találja, hogy a vas nélkül letett s ismét felemelt pata szélessége közt a különbség $1\frac{1}{2}$ egész 2 tizenhatodrészes hüvelyk. A tágulás kisebb a pata eleje- mint hátulja felé. Ebből könnyen következtethetni, hogy a sebes mozgás által még erősebben a földhöz nyomott pata tágulása még nagyobb.

Az eddigi szokásos vasalás, mely szerint a vas a patafalak mindkét oldalán egész hátra 4—5 szeggel erősen szegeztetett fel, a pata tágulását akadályozta, sőt egészen megszüntette.

Ehez járul még a patkóknak hibásan bevett alkata, mely nem a pata formája után idomul s a nyír és sarkak szertelen lefaragását okozza. Ebből támad a pata legtöbb hibája s betegsége, minő a talpvérfolt, nyirrohadás, szorúlt köröm, gyuladás s ennek következményei.

Belső oldalán a patafal vékonyabb lévén, a tágulásra e szerint hajlandóbb mint a külső. Ebből az tűnik ki, hogy a patának ruganyosságát megtartjuk az által, ha a belső oldalon a szegeket elhagyjuk.

A patkó, melynek a pata után kell idomulnia, csak a külső oldalon az eddig szokásos 3—4 szeggel, a belső oldalon pedig csak 1 legfelebb 2 szeggel közel a köröm-hegyhez veretik fel, a belső oldalfal egészen szabad maradván. A sarkak ne vágassanak kurtára mint eddig, a nyír pedig egészen meghagyandó.

A nyír feladata a test terhének egy részét hordani s azt a sarkfalakról elháritani, egyszersmind pedig azon nyomás által, mit mint ruganyos test szenved, az oldaltágulást is elősegíteni. Ez okból nem szabad a nyírnek megkurtitva a levegőben függnie, hanem a földet kell érnie.

Eként a ló lépése kemény földön is ruganyos marad s nincs összetett (complicált) patkóra szükség. A patkó inkább vastagabb s nehezebb legyen, mint könnyű és vékony, mert ezek hajlanak s ez által több helyen nyomást okozhatnak. Egyoldalúlag szegezett patkók, ha azok jól a körömhöz vannak alkalmazva, szintén erősen tartanak.

Miles általában papnespatkókat ajánl sarkak nélkül; de köves és hegyes vidékeken sarkak szükségesek lévén, azokat alkalmazni kell, ne legyenek azonban soha nagyok.

Továbbá megjegyzi még az értekező gróf, hogy 5 év óta követvén ezen vasalási rendszert, azóta istállójában semmi patabaj nem fordult elő, holott azelőtt a köves és kemény talaj következtében ez nem volt ritkaság.

E két czikk olvasása után több ízben gondolkodtam egy olly patkón, mely a mellett hogy egyszerű készületű lenne, a pata tágulását megállaná s még is szilárdul feküdnék azon.

A gróf Falkenheim által ajánlott Miles-féle egyoldalú vasalást nem tartom egész gyakorlatilag jónak, — mert :

1-ször. Ha bár hiszem, mint a tisztelt gróf állítja, hogy az egyoldalú vasalás mind a császári lovardákban mind több magánosnál bevéve s annak czélszerűsége

elismerve van, ennek oka az lehet, hogy a lovardában a talaj egyenetelt homok lévén, a patkónak nem nagy erő kell, hogy az a patán megmaradjon, nem lévén az semmi rendetlen érintésnek kitéve, — vagy a burkolatokon és a töltéseken, hol bár a talaj keményebb, de azért simasága által a patkó mindig egyenlő nyomást szenved. — De mi honunkban nem vagyunk még oly szerencsések, hogy városi burkolataink olly jók és simák legyenek; csinált utak csak főbb vonalainkat képezik s ezek sem mondhatók jóknak.

Vegyük fel tehát, ha illy egyoldalulag felvert vassal kellene mellékutainkon a téli fagyos görökön menni, hol a lónak egy biztos lépése sincs s a pata nem egyszer szorúl fagyott vágásokba, sőt az erős lecsuszamlások a patkó sarkát is többször letörik: bizonyára egy mértföldet sem mehetnénk, s lovaink vas nélkül maradnának. De vegyük a saras idöket; ki főképp alföldünk barátságos sarait ismeri, az tudni fogja, hogy sokszor a 8—9 szeggel felvert patkó is emlékül ott marad; menyivel inkább történhetik ez tehát a Miles-féle vasalással.

2-or. Én azt hiszem, ha a patkó az egyik oldalon 4, a másik oldalon habár csak 2 szeggel veretik is fel, ott a pata tágulhatása szintén megszűnik, alig maradván a belső falnak 3 hüvelyknyi része szabadon. De ha a belső oldalra csak egy szeget ütünk is, gátolva van a pata tágulása — s ha marad is valami, a tágulás egyoldalú lesz, mit szintén nem tartok egészen czélszerűnek.

Ha tehát a pata tágulása megállapított tény, mit kétleni alig lehet, miután azt a világszerte ismert Miles mérés által bizonyítá be, de különben is annak igaz voltáról bárki könnyen meggyőződhetik: véleményem szerint czélt csak úgy lehetne érni, ha a patának természetétől szabott egész tágulására hely engedtetnék.

Ha bár a lovak körül van is némi tapasztalatom, de az sokkal csekélyebb, mintsem e fontos kérdést megoldani tudnám, közlésem főczélja az, hogy többek figyelmét e tárgyra fordítván, ha kiki észrevételeit közlené, a czélt hamarabb elérendőnek hinném.

Mi szerény nézetemet illeti, én kétféle patkó formát vélnék czélszerűnek, mellyek mindegyike egyszerű szerkezetű lévén, bárhol könnyen elkészíthető s szerintem a pata ruganyos tágulhatását legkevésbé sem gátolná.

I. A patkót két egyenlő egymástól független részben vélném készítendőnek, ollyformán, hogy az épen a körömhégynél lenne kétfelé osztva; úgy azonban, hogy az egészen összeálló legyen s csak külső szélén szükséges mintegy 1. vonalnyi hézag, melly arra tökéletesen elég, hogy a patkó s ezzel együtt a pata hátul 4, sőt több vonalnyt is tágulhasson.

Hogy a patkó szilárdul feküdjék, 7—8 szeggel lenne az felverendő, még pedig a szegek úgy illesztve, hogy a fél patkó mindegyik részén mindjárt elől lenne az első szeg alkalmazva; — továbbá, a rendes patkó elő részén létező s a körömrre felhajló (kovácsnyelven káplinak — Kappe - nevezett) rész szintén két részre osztlanék, úgy hogy mindkét patkó első részén meglévén, rendeltetését t. i. a patkó hátracsuszhatását akadályozandó, itt is teljesíthetné.

II. A két patkórészt lehetne nyitolt sarokkal összekötve is alkalmazni. Természetesen ügyes kovács kellvén hozzá, nehogy a nyitolás a patkó felületénél ki-

ebb állván, ez által nyomást okozzon. Végre ha azt is el akarnók érni, hogy a pata és patkó közt is ruganyos tárgy legyen, legcélszerűbb lenne a patkó alá a már Belgiumban is főképp teli talpu lovaknál használt guttapercha lemezt alkalmazni, mely olesóságát az által is neveli, hogy két sőt három új vasalást is kiáll.

Ellenvethető ugyan, hogy az ajánlottan mindkét rendbeli patkó, kivált a II. kissé complicált levén, ügyes kovácsot igényel; de ha felveszszük, hogy az ügyetlen kovács a régi rendszerű vasalással is milly károkat okozhat, midőn többnyire kisebb patkót készít, mint a minőt a pata terjedelme kíván s ez által a ruganyosságot nemcsak hogy gátolja, de sőt a rendes állapotából is kisebbre húzza, ezt meggondolva az illyszerű vasalással csekélyebb kárt okozhatna, mert két részben levén a patkó, a pata megszorításától tartani nem lehetne.

Végre nem tartom feleslegesnek megjegyezni, hogy az illy vasalás ára keveset vagy éppen semmit sem emelkednék. Véleményem gyakorlatilag jó-e, azt még nem tudom, lovaím most levén először e szerint megvasalva.

Bay Bertalan.

A kolozsvári lóversenyek sorozata 1859.

ELSŐ NAP. Kedd, július 26.

I. Első Császárdíj 500 arany. — Futhatnak 4 éves és idősb minden országbeli mén és kancza lovak. Távolság $3\frac{1}{2}$ ang. mfd. Tétel 200 frt, bánat 100 frt ezüstben; ha azonban a verseny előtt 4 héttel vonatik vissza, a bánat 50 frt. Teher 4 évesre 105 font, 5é. 111 ft., 6é. és idősbre 114 ft. Az ausztriai birodalomban született lovakra 5 fonttal, kanczára 3 fttal kevesebb. Ló, mely egy illyen díjat már nyert 4 fonttal, mely kétszer 6 fttal, és a mely háromszor s többször 8 fttal többet visz. A tét- és bánatpénzek fele az első, fele a második lóé. Aláírás és nevezés jún. 1. déli 12 óráig.

II. Herceg Liechtenstein Frigyes díja. Tiszteletdíj. — Futhat minden ország- és nembeli ló. Távolság 1 ang. mfd. Tétel 5 arany. Fuss vagy fizess. Teher 3é. 105 font, 4é. 120 ft., 5é. 125 ft., 6é. és idősbre 130 ft. Ménre 3 fonttal több. Az ausztriai birodalomban született lovakra 5 fonttal kevesebb. Félverre még 5 fonttal kevesebb. Erdélyi ürlovarok. Nevezés július 22-én déli 12 óráig. Csak erdélyi lehet nevező.

III. Külön verseny b. Wesselényi Fer. és gr. Bethlen Sándor között.

IV. Ugrató verseny. A díj aláírás utján egybegyüldendő. — Futhat bárhol született, nevelt, bármely fajú és nemű ló. Távolság 2 ang. mfd., 8 akadállyal. Tétel 20 pfrt. Fuss vagy fizess. Teher 130 font. Úrlovarok. Nevezés július 23-án déli 12 óráig.

MÁSODIK NAP. Szerda, július 27.

I. Vadászverseny 600 pforint. — Futhat minden nem telivér bármely nemű ló, mely a kolozsvári kopófalka után a futtatás előtti vadásziidényben legalább hat-szor volt lovagolva. Távolság 2 ang. mfd. fél-fél óra közre ismételve. Teher 5é. 130 ft., 6é. 135 ft., idősbre 140 ft.; ménlóra 3 fonttal több. Lóra, mely már valahol nyert 5 fonttal, Angliából jött lóra még 5 fonttal több. Ha nincs 4 aláíró, nincs futás. Tétel 25 pforint. Fuss vagy fizess. A tétössz a kolozsvári angol kopófalka fenntartására fordíttatik. Úrlovarok. Nevezés július 25-én déli 12 óráig.

II. Második Császárdíj 300 arany. — Futhat minden Erdélyben született és felnevelt kanca és mén. Távolság $2\frac{1}{2}$ ang. mfd. Tétel 100 frt, bánat 50 frt; ha azonban négy héttel a verseny előtt vonatik vissza, csak 25 frt. Teher 3é. 90 ft., 4é. 105 ft., 5é. 111 ft., 6é. és idősbre 114 ft. Minden nem Erdélyben foganszott, de az anyával behozott esikóra 3 fonttal több. Kanczára 3 fonttal kevesebb. Lóra, mely már egy első vagy második osztályú Császárdíjt nyert 4 fonttal, mely kétszer nyert 6 fttal, mely háromszor vagy többször nyert 8 fttal több. Nev. jún. 1. déli 12 óráig.

III. Kanczaverseny. Gr. Bethlen Sándor és Tisza László által ajánlott, 30 aranyat érő serleg 50 arannyal. — Futhat minden Erdélyben született nem telivér kanca. Távolság 2 ang. mfd. Teher 3é. 105 ft., 4é. 120 ft., 5é. 125 ft., 6é. és idősbre 130 ft. Tét 10 arany. Fuss vagy fizess. Nevezési zárnapp július 1. déli 12 óráig.

HARMADIK NAP. Csütörtök, július 28.

I. Erdélyi díj 1000 pfrt. — Futhat minden Erdélyben született bármely nemű nem telivér ló. Távolság 3 mfd. Teher 4é. 110 ft., 5é. 120 ft., 6é. és idősbre 125 ft. Ménre 5 fonttal; lóra, mely már valahol nyert, még 5 fonttal több. Tétel 100 pfrt. fele bánat. A tét- és bánatössz fele az első, fele pedig a 2-ik lóé. Nevezési zárnapp július 1. déli 12 óráig.

II. Báró Jósika Sámuel dija. Tiszteletdíj. — Futhat minden Erdélyben nemzett vagy nevelt ló. Távolság 2 mfd. Tét 25 frt, bánat 15 forint osztrák értékben. Teher 4é. 120 ft., 5é. 125 ft. 6é. és azon felül 130 ft. Ménlóra 3 fonttal, telivérre külön 5 fonttal és 1000 frt díjnál nagyobbat nyerőre azonkívül még 5 fonttal több. Aláíró legalább öt, induló legalább három kell, különben a díj jövő évre marad. Tét- és bánatpénz fele a második lóé. Úrlovarok. Nevezés az indulásig.

III. Asszonyások dija. Tiszteletdíj. — Futhat minden nemű Erdélyben és Magyarhonban született félvér ló, mely más díjra bejelentve nincsen. Távolság $1\frac{1}{4}$ mfd. Tét 2 arany. Fuss vagy fizess. A tétösszeg fele a 2-ik lóé. Úrlovarok. Nevezés július 25-én déli 12 óráig.

IV. Földészek versenye 100 frt. — Futhatnak mezei gazdák saját lovai, melyekről az illető hatóság bizonyítványával bemutatják, hogy egy év óta tulajdönuk. Távolság 1 mfd. Az első ló nyer 75 frt, a második 25 frtot. Lovasok: pörge kalap, színes mellény, fejtér ing és lábravaló, nyereg nélkül szőrén.

Jegyzet, Minden aláírásnak és nevezésnek pályatitkár Páll Sándornál kell történnie. (Lakása Kolozsvártt nagy-piacz 269. sz.)

MELLÉKLET

a „Vadász- és Versenylap“ 10-dik számához.

Nevezések

az 1859-ki pesti lóversenyekre mart. 31-éig.

Trial Stakes :

(Kellő számú aláírás hiánya miatt e verseny nem létesülhet.)

Gr. Kinsky Octavián díj 500 for. — 8 ló.

Gr. Harrach Ferencz, 3é. p. k. Satanella, ap. Musician, any. Sally	95
Gr. Henckel (Siemianowitz), 3é. p. k. Schubra, ap. Harneitstein, any. Reideben	95
Gr. Kinsky Octavián, 3é. sga m. Deutsche Michel, ap. Italian v. Musician, any. Flying Polka	98
Ugyanaz, 3é. p. k. Mary O'Moor, ap. Italian, any. Maria Monte	95
Gr. Hunyady József, 3é. sga pr. Heki, ap. Hackfall, any. Sylph	95
Hg Esterházy Pál, 3é. sga m. Ozora, ap. Sir Tatton, any. Hercules k.	98
Gr. Batthyány István id., 3é. p. k. Medallion, ap. Smaragd, any. Mustee	95
Hg Liechtens'ein Ferencz, 3é. p. m. Shamil, ap. Revolver, any. ismeretlen	98

Első Császárdíj 1000 db. cs. k. arany. — 9 ló.

Gr. Hahn, 4é. sga k. Golden Pippin, ap. Collingwood, any. Laetitia	102
Gr. Henckel Lázár, 5é. s. pej k. Kate Tulloch, ap. Turnus, any. Ismael k.	108
Gr. Alwensleben-Erxleben, 5é. p. m. Zulu, ap. Paragone, any. Rasselas k.	111
Gr. Wilamowitz, 5é. p. m. Verzug, ap. Blackdrop, any. Freude	111
Gr. Kinsky Octavián, 5é. v. sga m. Harlequin, ap. Prince Djalma, a. Hampton k.	110
Ugyanaz, 4é. v. p. k. Inheritess, ap. Cossack, any. Edith Plantagenet	102
Gr. Hunyady József. 5é. p. k. Agitation, ap. Coranna, any. Attraction	108
Gr. Zichy Aladár, 5é. sp. m. Basi Bozúk, ap. Faugh a Ballagh, any. Reaction	111
Gr. Pálffy Pál, 5é. sz. m. Ducrow, ap. Chanticleer, any. Memento	111

Nemzeti díj 400 arany. — 11 ló.

Gr. Wenkheim Rudolf, 3é. v. p. m. Doboz, ap. Musician v. Italian, any. Lady Franklin	95
Gr. Hunyady József, 3é. p. k. Sylphine, ap. Musician, any. Martingale	93
Hg Esterházy Pál, 3é. sga m. Ozora	95
Ugyanaz, 3é. b. p. m. Arrow, ap. Picoreur, any. Christiania	95
Semsey Lajos ur, 3é. sga m. Conqueror, ap. Tummeldich, any. Confederate	95
Gr. Zichy Aladár 3é. sga k. Avia, ap. Smaragd, any. Avia	93
Gr. Batthyány István ifj., 3é. sga k. Confidence, ap. Smaragd, any. Confederate	93
Hg Liechtenstein Fer. 3é. p. m. Young Bahadoor, ap. Sauter la Coupe, any. Cora	95
Ugyanaz, 3é. p. m. Gentleman, ap. Kingston, any. Cambric	95
Gr. Almásy György, 3é. p. m. Ármin, ap. Chatham, any. Dorothea	95
Bohus Zsigmond ur, 3é. sga k. Zöldike, ap. Hackfall, any. Abigail	93

*

Pesti díj 200 arany. — 15 ló.

Gr. Schmettow Rezső, 5é. v. p. k. Corinne, ap. Sauter la Coupe, any. Abigail.	119
Gr. Wenkheim Rudolf, 5é. s. p. k. Cigarette, ap. Flatcatcher v. Storm, any. Nicotiana.	119
Tisza László úr, 4é. b. p. m. Vicar of Wakefield, ap. Tummeldich, any. Alice.	108
Semsey Lajos úr, 3é. p. m. Mámlász, ap. Smaragd, any. Muley Moloch.	95
Gr. Hunyady József, 4é. sga pr. Csinos, ap. Hackfall, any. fv. kancza.	106
Hg Esterházy Pál, 4é. sga k. La Vallière, ap. Royal George, any. Regalia.	113
Kárász Imre úr, 3é. p. m. Nevermind, ap. Davenport, any. Whiskey.	95
Gr. Szápáry Iván, id. p. k. White Rose, ap. Crazy Boy, any. Y. Esmeralda.	119
Hg Liechtenstein Fer., 3é. p. m. Shamil.	88
Ugyanaz, 3é. p. m. Gentleman.	95
Gr. Almásy György, 3é. p. m. Megyer, ap. Sweetmeat, any. Model.	95
Gr. Batthyány Ist. ifj., 4é. p. k. Cornflower, ap. Crazy Boy, any. Y. Esmeralda.	113
Gr. Zichy Aladár, 3é. sga m. Potentate, ap. Smaragd, any. Pandora.	95
Inkey Zsigmond úr, 4é. p. m. Gombóc, ap. Vlasko, any. Homeopathie.	115
Gr. Teleky Domokos, 3é. sga m. Rhadamans, ap. Chief Justice, any. Anna.	95

Hack Stakes. — 6 ló.

Gr. Wenkheim Rudolf, 5é. s. p. pr. Sörgöny, ap. Cardinal Puff.	130
Tisza Lajos úr nev. Tisza László úr, 4é. b. p. m. Vicar of Wakefield.	128
Gr. Kinsky Octavián, 5é. fákó m. Caesar, ap. Prince Djalma, any. Themby.	133
Gr. Hunyady József, 4é. sga pr. Csinos.	125
Gr. Batthyány Géza, 5é. sga pr. ap. Cardenio.	130
Gr. Szápáry Gyula nev. gr. Szápáry Iv., id p. k. Alborack, ap. Lottery.	135

Gr. Károlyi-tétverseny 5000 for. — 10 ló.

Gr. Hahn, 3é. s. p. m. King Pippin, ap. Blackdrop, any. Laetitia.	88
Gr. Renard János, 5é. p. m. Peto, ap. Poynton, any. Little Hannah.	114
Gr. Alwensleben, 4é. p. k. Gunderitha, ap. Paragone, any. Sevilla.	105
Gr. Wilamowitz, 5é. p. m. Verzug.	114
Gr. Kinsky Octavián, 5é. v. sga m. Harlequin.	119
Ugyanaz, 5é. b. p. k. Jenny, ap. Prince Llewellyn, any. Flying Polka.	111
Gr. Hunyady József, 5é. p. k. Agitation.	111
Ugyanaz nev. gr. Wenkheim Rud., 5é. p. k. Cyrene, ap. Collingwood, any. Fleece.	111
Gr. Pálffy Pál, 5é. sz. m. Ducrow.	114
Gr. Batthyány István, 5é. sp. m. Basi Bozuk.	114

Hazaí-díj 100 arany. — 7 ló.

B. Ambrózy Gyula, 5é. p. k. Corinne.	107
Gr. Wenkheim Rudolf, 5é. p. k. Cigarette.	107
Hg Esterházy Pál, 4é. sga k. La Vallière.	100
Bohus Zsigmond úr, 3é. sga k. Zöldike.	85
Gr. Batthyány István ifj., 4é. p. k. Cornflower.	100
Gr. Zichy Aladár, 4é. fek. k. Ravenswing, ap. Bob Peel, any. Confederate.	100
Hg Liechtenstein Fer., 4é. sga k. Stella, ap. Sauter la Coupe, any. Sorella.	100

Asszonyságok díja. — 8 ló.

Gr. Henckel Lázár, 5é. s. p. k. Kate Tulloch.	135
Tisza László úr, 4é. b. p. m. Vicar of Wakefield.	122

Gr. Henckel Arthúr, 4é. p. m. Sobiesky, ap. Mickey Free, any. Infidelity	132
Gr. Kinsky Octavián, 5é. v. p. k. Marianne, ap. Prince Llewellyn, any. Goblette.	125
Ugyanaz, 3é. sga m. Deutsche Michel	107
Gr. Hunyady József, 5é. p. k. Agitation	135
Gr. Batthyány István ifj., 5é. p. k. Red White and Blue.	135
Gr. Almásy György nevezi, id. p. m. Pan, ap. Alarm, any. Dromedary k.	142

Handicap 1000 for. — 13 ló.

Gr. Harrach Ferencz; 6é. v. p. k. Frolic, ap. Wolfdog, any. Sally	
Gr. Alwensleben, 5é. p. m. Zulu	
Gr. Henckel (Siemianovitz), 4é. p. k. Sultana, ap. Harneitstein v. Ben Tomy, any. Royal Highness	
Gr. Kinsky Octavián, 3é. v. sga k. Red Book	
Ugyanaz, 4é. v. p. k. Inheritess	
Gr. Hunyady József, 4é. sga pr. Csinos	
Ugyanaz nev. gr. Wenkheim, 4é. p. m. Lucca della Robia, ap. Weathergag, any. Rosina	
Semsey Lajos úr, 3é. p. m. Mámlász	
Hg Liechtenstein Fer., 6é. fek. k. Black Tiffany, ap. Gameboy, any. Miss Tiffany	
Ugyanaz, 4é. p. k. Maritorne, ap. Don John, any. Épaulette	
Gr. Almásy György nev., id. p. m. Pan	
Gr. Henckel Lázár, 5é. p. pr. Fonsy, ap. Pastoral, any. Lucia	
Gr. Esterházy Mihály, 5é. sga k. Madame Rachel, ap. Dulcimer, any. Rachel	

Esterházy-dij 500 for. — 12 ló.

Gr. Harrach Ferencz, 6é. v. p. k. Frolic	110
Hg Auersperg Vincze, 3é. s. p. k. Miss Leabka, ap. Chief Baron Nicholson, any. Miss Heller	80
Gr. Henckel (Siemianovitz), 3é. p. k. Schubra	80
Gr. Kinsky Octavián, 3é. b. p. k. Mary O'Moor.	80
Hg Esterházy Pál, 3é. b. p. m. Arrow	82
Semsey Lajos úr, 3é. sga. m. Conqueror	82
Gr. Hunyady József, 3é. sga pr. Heki	80
Gr. Nádasdy Leopold, 4é. fek. m. Lanercost, ap. Muley Moloch, any. Peggotty	104
Hg Liechtenstein Fer., 3é. p. m. Shamil	82
Ugyanaz, 3é. p. m. Y. Bahadoor	82
Gr. Almásy György, 3é. p. m. Ármin	82
Gr. Batthyány István ifj., 3é. sga m. Potentate	82

Második Császárdij 600 db cs. k. ausztr. arany. — 15 ló.

B. Ambrózy Gyula, 5é. p. k. Corinne	113
Gr. Wenkheim Rudolf, 5é. p. k. Cigarette	116
Gr. Harrach Ferencz, 6é. v. p. k. Frolic	117
Hg Auersperg Vincze, 3é. sp. k. Miss Leabka	87
Gr. Henckel (Siemianowitz), 3é. p. k. Schubra	87
Gr. Kinsky Octavián, 5é. v. sga m. Harlequin	124
Ugyanaz, 5é. b.p. k. Jenny	117
Ugyanaz, 3é. sga m. Deutsche Michel	90
Hg Esterházy Pál, 3é. sga m. Ozora	90
Ugyanaz, 4é. sga k. La Vallière	87

Gr. Hunyady József, 3é. p. k. Sylphine	87
Inkey Zsigmond úr, 4é. p. m. Gombóc z	110
Hg Liechtenstein Fer., 3é. p. m. Shamil	90
Ugyanaz, 3é. p. m. Gentleman	93
Gr. Teleki Domokos, 3é. sga m. Rhadamans.	90

Széchenyi-díj 100 arany. — 10 ló.

Tisza László úr, 4é. b. p. m. Vicar of Wakefield.	102
Gr. Henckel Arthúr, 4é. p. m. Sobiesky	107
Gr. Kinsky Octavián, 3é. v. sga k. Red Book	85
Gr. Hunyady József, 4é. p. m. Lucca della Robia	107
Semsey Lajos úr, 3é. p. m. Mámlász	87
Gr. Nádasdy Leopold, 4é. fek. m. Lanercost.	102
Gr. Zichy Aladár, 5é. p. k. Red White and Blue.	112
Gr. Almásy György, 5é. p. m. Megyer	87
Hg Liechtenstein Ferencz, 4é p. k. Maritorne	100
Kárász Imre úr, 3é. p. m. Nevermind	87

Náko-díj 100 arany.

Egy-egy lovat irtak alá heten, jelesül :

Gr. Schmettow Rezső. — Gr. Nádasdy Leopold. — Semsey Lajos úr. — Gr. Hunyady József. — Gr. Bathhány István ifj. — Hg. Liechtenstein Ferencz. — Gr. Szápáry Iván.

Jegyzet. A fenn kitett teher, a verseny napjáig közbejövő nyeresemény vagy pályázásra megjelenés folytán, az illető verseny feltételeihez képest növekedhetik.

Pest, ápril 1-én 1859.

Bérczy Károly,
a pesti lovaregylet titkára.

Nevezések

az 1859-ki bécsi lóversenyekre mart. 31-éig.

Megnyitó verseny 100 arany. — 10 ló.

Gr. Henckel Lázár, 4é. sp. k. Ellinor, ap. Harneitstein, any. Vielka	103
Hg Liechtenstein Fer., 4é. sga k. Stella.	103
Gr. Henckel Hugo, 3é. p. k. Schubra.	83
Gr. Zichy Aladár, 4é. fek. k. Ravenswing	99
Gr. Kinsky Octavián, 5é vp. k. Marianne	107
Ugyanaz, 3é. sga k. Red Book	83
Hg Esterházy, 3é. sga m. Ozora	82
Ugyanaz, 3é fek. m. Prince of Wales, ap. Sir Tatton, any. Bustard k.	86
Gr. Hunyady József, 3é. sga pr. Heki	79
Gr. Gaschin, 5é. p. k. Antelope, ap. Whitenose, any. Fleetfoot.	107

Első Császárdíj 1000 arany. — 12 ló.

Gr. Henckel Lázár, 5é. p. k. Kate Tulloch	108
Gr. Alvensleben, 5é. p. m. Zulu	111
Ugyanaz, 4é. p. k. Gunderitha	102

Gr. Renard, 5é. p. m. Peto	111
Gr. Henckel Arthúr, 4é. p. m. Sobiesky	105
Gr. Batthyány István id., 5é. sp. m. Basi Bozuk	111
Gr. Kinsky Octavián, 5é. sga m. Harlequin	110
Gr. Pálffy Pál, 5é. sz. m. Ducrow	111
Gr. Hunyady József, 5é. p. k. Agitation	108
Gr. Wenkheim Rudolf, 4é. p. m. Lucca della Robia	105
Hasperg úr, 6é. fek. k. Coal Black Rose, ap. Robert de Gorham, any. Pergularia	115
Heydebrand úr, 10é. sz. m. The Young Hack, ap. Lanercost, any. Miss Etty	118

Hg Liechtenstein-dij 500 for. — 10 ló.

Gr. Harrach 3é. p. k. Satanella	97
Hg Liechtenstein Ferencz, 3é. p. m. Shamil	94
Gr. Henckel, 3é. p. k. Inshallah, ap. Harneitstein, any. Pick Pocket	97
Gr. Batthyány István id., 3é. p. k. Medallion	94
Gr. Zichy Aladár, 3é. sga k. Avia	91
Gr. Esterházy Mihály, 3é sga k. Collina, ap. Wolfdog, any. Scribe	91
Gr. Kinsky Octavián, 3é. sp. k. Mary O'Moor	91
Hg Esterházy Pál, 3é. sga m. Ozora	97
Ugyanaz, 3é. p. m. Arrow	94
Gr. Almásy Ggyörgy, 3é. p. m. Ármin	100

Pályaostor és 50 arany. — 5 ló.

Hg Auersperg Vincze, 3é. p. k. Miss Leabka	85
Hg Liechtenstein Ferencz, 4é. p. k. Maritorne	103
Gr. Esterházy Mihály, 5é. sga k. Madame Rachel	110
Gr. Kinsky Octavián, 4é. p. k. Inheritess	103
Gr. Wenkheim Rudolf, 4é. p. m. Lucca della Robia	103

Bécsi polgárdij 3500 frt. — 9 ló.

Gr. Wenkheim Rudolf, 5é. p. k. Cigarette	109
Gr. Harrach 6é. p. k. Frolic	112
Gr. Henckel H., 4é. p. k. Sultana	100
Gr. Batthyány István ifj. 4é. p. k. Cornflower	100
Inkey Zsigmond úr, 4é. p. m. Gombócz	103
Hg Esterházy Pál, 4é. sga k. La Vallière	100
Gr. Kinsky Octavián, 5é. p. k. Jenny	106
Ugyanaz, 3é sga m. Deutsche Michel	83
Gr. Teleki Domokos, 3é. sga m. Rhadamans	83

Asszonyságok dija. — 7 ló.

Gr. Henckel L., 5é. fek. pr. Fonsy	125
Hg Liechtenstein Ferencz, 4é. p. k. Maritorne	130
Gr. Henckel Arthúr, 5é. p. m. Sobiesky	137
Gr. Batthyány István ifj., 5é. p. k. Red White and Blue	135
Gr. Esterházy Mihály, 5é. sga k. Madame Rachel	135
Gr. Kinsky Octavián, 5é. p. k. Marianne	125
Ugyanaz, 3é. sga k. Red Book	105

Második Császárdíj 600 arany. — 13 ló.

Gr. Wenkheim Rudolf, 5é. p. k. Cigarette	116
Gr. Harrach, 6é. p. k. Frolic	117
Hg Auersperg, 3é. p. k. Miss Leabka	87
Hg Liechtenstein Ferencz, 3é. p. m. Shamil	90
Gr. Henckel H., 3é. p. m. Schubra	87
Inkey Zsigmond úr, 4é. p. m. Gombócz	110
Ugyanaz, 5é. sp. k. Jenny	117
Gr. Kinsky Octavián, 5é. sga m. Harlequin	124
Ugyanaz, 5é. sga m. Deutsche Michel	90
Hg Esterházy Pál, 3é. sga m. Ozora	90
Ugyanaz, 4é. sga k. La Valière	107
Gr. Hunyady József, 3é. p. k. Sylphine	87
Gr. Teleki Domokos, 3é sga m. Rhadamans	90

Handicap 1000 frt. — 17 ló.

Gr. Harrach, 6é. p. k. Frolic	
Gr. Henckel, 4é. fek. k. Ellinor	
Ugyanaz, 5é. fek. pr. Fonsy	
Gr. Alwensleben, 5é. p. m. Zulu	
Ugyanaz, 4é. p. k. Gunderitha	
Hg Liechtenstein Ferencz, 4é. p. k. Maritorne	
Ugyanaz, 4é. sga k. Stella	
Gr. Henckel, 4é. p. k. Sultana	
Gr. Esterházy Mihály, 5é. sga k. Madame Rachel	
Gr. Kinsky Octavián, 3é. sp. k. Mary O'Moor	
Ugyanaz, 4é. p. k. Inheritess	
Gr. Hunyady József, 10é. p. k. Galvanism, ap. The Doctor	
Gr. Wenkheim Rud., 4é. p. m. Lucca della Robia	
Hasperg úr, 6é. fek. k. Coal Black Rose	
Gr. Gaschin, 5é. p. k. Antelope	
Ugyanaz, 4é. sga m. Orlando, ap. Whitenose, any. My Fanny	
Gr. Almásy György, 10é. p. m. Pan	

Gátverseny 400 for.

Hg Auersperg, 6é. p. m. Silk worm, ap. Satirist	130
Bécs, april. 1 én 1859.	

Cavaliero Ferencz,
egyleti titkár.

Gyep-érdekűek.

Honfúi örömmel üdvözljük a testvér Erdély új lovaregyletét, mely legfelsőbb helyen megerősített alapszabályai értelmében april 20-án fogja alakító közgyűlését megtartani s igazgató választmányát megválasztani. Az ügy élén álló Béldi Ferencz gróf, Wesselényi Ferencz és Bánffy Albert bárók e részben a következő felhívást tették közzé, mely — nem kételkedünk — az egész magyar földön, a Királyhágón túl és innen pártoló viszhangra fog találni:

„Általában el van ismervé, hogy a lótenyésztés nemesítése egy országnak

nemcsak anyagi, de szellemi fejlődésére is a legüdvösebb hatást gyakorolja. Ez okból léteznek nemcsak minden miveltebb idegen országokban, de a birodalom más országaiban is a hazai lófajok nemesítése végett egyesült társulatok.

Csak hazánk maradt mindeddig e részben is hátra, jóllehet általában elismert, derék és a nemesítésre kitünőleg alkalmas hazai lófajjal bir, földterületi és égalji viszonyai a lótenyésztésre kedvezők, s a nemesítés körüli okszerű eljárás folytán képes volna nem messzi jövőben lovai jelességére nézve Europa más lótenyésztő országaival sikeresen versenyezni.

A fennebbi hiány pótlására egy Kolozsvártt székelő Erdély nagyfejedelemségi lótenyésztő és verseny-egylet alakítása végett a megerősített szabályok legfelsőbb helyről leérkeztek, s nincs egyéb hátra mint hogy több honfiak csatlakozása következtében közgyűlés tartatván, az egylet megalakuljon, s működése központjául választmányát megválassza.

Az egylet célja lóversenyek és hitelesen szerkesztett hazai méneskönyv, valamint más szolgálatára álló eszközök által hatni hazai lótenyésztésünk emelésére.

A fentirt cél üdvös volta-, és a választott eszközök czélszerűségére támaszkodva, szólitják fel tehát a fentemlitett szabályok értelmében a kolozsvári lóverseny bizottmányának tagjai mindazokat, kiket honi lótenyésztésünk nemesítése érdekel, hogy aláírások által a fentirt fontos ügy pártolásához járuljanak.

Az évenként fizetendő részvény 10 osztrák forintban van megállapítva.

(Az aláírási nyilatkozatok bérmentesen Kolozsvárra egyleti titkár **Páll Sándor** urhoz küldendők, minek könnyítése végett az alulirtaknak egy nyilatkozáti mintát van szerencsájök ide mellékelni.)

Minden egyleti tag ki évi részvényét megfizeti azon jogokon kívül melyek ötlet mint egyleti tagot az egylet ügyei intézésénél a szabályok értelmében illetik, a lóverseny alatt a pályagyep helyiségeiben szabad megjelenésre jogosító jegyet kap.

Továbbá minden részvényes minden lefizetett 10 forintja után az egylet névjegyzékében egy sorszámot nyer, mely azon esetre, ha a társulat jövedelme eladó versenyek felállítását lehetővé teszi, ingyen sorsjegyül fog tekintetni.

Az évi tudósítások az egylet tagjainak ingyen megküldetnek.

Az egylet első közgyűléseül Kolozsvártt f. é. april hava 20-dika határozatott, melyeni megjelenésre mindazok, kik az egyletben résztvenni kívánnak, tisztelettel felkérletnek.

Az erdélyi lovaregylet alakulása kétségkívül még nagyobb lendületet fog adni a kolozsvári lóversenyeknek, melyeknek ez évi sorozata érdeken majdnem úgy haladja meg a tavali, mint a tavali haladta meg a harmadévit. A különversennyel együtt 11 szakot olvasunk e sorozatban s a tavali röglönzött elegy- és vigaszverseny helyett újakat találunk, minők a hg Liechtenstein- s a b. Jósika-dij és a kanczaverseny, melly idővel egy erdélyi Oaks-stakessé válhatik. Kísérje ohajtott siker az erdélyi urak ügybuzgalmát, hogy honi fajlovaik visszanyerjék régi hírnevüket és jelességükre nézve Erdély „Europa elsőbb rendű lótenyésztő országaival sikeresen versenyezessen.“

A pesti lóversenyek 12 szakára, melyeknél martius 31-e volt a nevezési zárnap, 124 nevezés történt s ezekben 64 ló van nevezve. — A tavali nevezések összes száma 134 volt s ezekben is épen 64 ló neve jelent meg, csak hogy tavali mart. 31-ig két

versenyszakkal többre történt nevezés, t. i. a két ivadékversenyre, mely 1858-ban lefolytatta a cyclust. Az ezekben előfordult 19 nevezést tehát a 134-ből levonva, marad 115 a többi tizenkét szakra — miből kilünik, hogy az idei összes nevezések száma a tavalt 9-el haladja meg.

A nevezett 64 ló közül 57 telivér, 7 félvér. Ezek közül a pesti gyepen még nem jelent meg 49. (Taval csak 40 ilyen volt.) E 49 közül ismét 25 hároméves, mellyek — az egyetlen King Pippin kivételével — a mai napig még nem pályáztak.

Továbbá a 64 közül 30 Magyarországon nevelt ló s ezeken kívül még 14 magyar tulajdonosoké; az ausztriai birodalom tartományaiból 12 van nevezve; angol (Angliából jött) telivér 14, németországi telivér 6 fordul elő.

A bécsi 83 összes nevezésben 50 lovat számolunk, mellyek közt csak az egyetlen Shamil félvér. Taval 67 volt a nevezések összes száma s ezekben 47 ló neve jelent meg. Tehát itt is haladást tapasztalunk.

Összehasonlítva a két sorozatot látni fogjuk, hogy a bécsire mindössze 9 olyan ló van nevezve, mely a pestire nincs; míg ellenben a pestire 22 oly ló van nevezve, mely a bécsi sorozatban nem fordul elő s ezek közt a hires Verzug és Golden Pippin is, mellyeket Németország legjobb lovai közé számít.

Nyilt posta.

Bigé Károly úrnak. — Sajnáljuk, hogy nem közölhetjük egész terjedelmében ön feleletét, melyet ön Retsky András úrnak a lapok 6-ik számában foglalt cikkére adott; de miután ön, saját szavai szerint nem szeret polemikába s tollharcba keveredni, ezt lapunk részéről mi is kerülni ohajtjuk. Ön igazolását azonban s a tényálladékat kivonatilag ezennel közöljük, remélve, hogy a kérdéses ügy ezzel végét érte. — „A t.-sz.-miklósi agarászat alkalmával Dapsy Sámuel úr az ott jelen volt bihariakat január 30-ára magához Gombára meghívta, kik a meghívást el is fogadták. Bigé Károly és Csanády Sándor urak azonban még a t.-sz.-miklósi fogadó légvonalas szobájában áthültek, hazaérve fekvő betegekkel lettek s D. S. urat ezen — eljöhetségüket gátló körülményről levélben tudósíták. Retsky András úr e levelt csak mentekezésül tekintés érintett cikkében gyanúsítolag említé, miszerint igen különös, hogy épen azon öt agarászt érjen egy időben hurut és nátha, kik oly bizonyosra ígérkeztek, — egyszersmind pedig megjegyzé, hogy máskor legalább egy hatodik egészséges czimborát keressenek a nagy Bihar megyében s küldjék el őt azon legjobb agarakkal sat. — E gúnyos gyanúsítást B. K. és Cs. S. urak visszaütisítják, mint gyöngédtelen és illoyális eljárást; ők részükről annak idején igazolták magukat, — mi történt a többi hárommal nem tudják, de tudják azt, hogy nem lett volna illedelmes dolog — R. A. úr tanácsa szerint — egy hatodik egészséges czimborát meghívás nélkül egy úri házhoz két-három agarral csak úgy beállítani. Egyébiránt B. K. és Cs. S. urak végtelenül sajnálják, hogy betegségtől gátolva nem vehettek részt ama szép körben, mely Gombán D. S. úr házában január 30-án megjelent; B. K. pedig bizton reméli, hogy ezen évben találkozni fog majd Pest megyében R. A. úrral s lesz alkalma megmutatni, hogy jobbak a bihari agarak, mint az a t.-sz.-miklósi tanyás nyulakon látható vala.“

N. F. kérdi: „Egy telivér méntől s egy magyarfaj kanczától származott félvér kanczát telivér mén fedezvén, csikájának ismét egy fokkal nemesebbnek kell lennie, — és így tovább. Az ekép folytatott nemesítés mellyik fokán válik végre az ivadékk telivérré? És ezen fokozatoknak mellyek elnevezései?“ — A fokozatok nevei: félvér, háromnegyed vér, vérben magasan álló; telivérré azonban soha sem lehet oly ló, mellynek ivadékágában bár mi távol egyetlen félvér is fordul elő; mert telivér ló csak az, mellynek származása az ivadékkönyv (Stud Book) nyomán apai és anyai oldalról egy keleti ménre és a II. Károly által hozott kanczákra vezethető vissza.

TARTALOM:

Töredékek. — Egy agarász élete. — A ló lába és a ruganyos vasalás. — A kolozsvári lóversenyek sorozata. — A pesti és bécsi nevezések. — Gyep-érdekűk. — Nyilt posta.

Tulajdonos kiadó és felelős szerkesztő Bérczy Károly.

Pest, 1859. Nyomatott Emich Gusztáynál. Barátok tere 7. sz.